

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Esitysluonnos mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Kuulemistilaisuus mikroliikkumisen lainsäädäntöesityksestä 10.10.2024

Tieto- ja turvallisuusosasto, automaatioyksikkö

Saara Reinimäki

Sofia Johansson

Juuso Suomento

Kuulemistilaisuus 10.10.2024

Ohjelma

1. Tilaisuuden avaus
2. Hallituksen esitysluonnoksen keskeisen sisällön esittely
3. Osallistujien huomioita ja kommentteja esitysluonnoksesta
4. Tilaisuus päättyy

Tausta ja nykysääntely

Hankkeen tausta

Hallitusohjelma:

- Hallitus asettaa liikenneturvallisuuden parantamisen tavoitteeksi, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050.
- Luodaan mikroliikkumista (muun muassa sähköpotkulaudat) ohjaavaa lainsäädäntöä.
- Annetaan kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan.

Liikenneturvallisuusstrategia:

- Strategiaa ohjaa myös hallitusohjelmassa linjattu nollavisio.
- Toimenpide 90: Selvitetään mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja, mukaan lukien mikroliikkuminen, jotta palvelut edistäisivät myös liikenneturvallisuutta.
- Toimenpide 91: Selvitetään promillerajan asettamista pyöräilyyn ja mikroliikkumiseen ja arvioidaan promillerajan asettamisen vaikutuksia liikenneturvallisuuteen.

Valmistelua tukeva työryhmä:

- Liikenne ja viestintäministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan hallituksen esitystä mikroliikkumista ohjaavasta lainsäädännöstä. Työryhmän toimikausi on 16.10.2023–31.8.2025.
- Työryhmässä ovat edustettuina ympäristöministeriö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Väylävirasto, Poliisihallitus, Kuntaliitto, Liikennevakuutuskeskus, Liikenneturva, Vammaisfoorumi ry sekä Helsingin, Turun ja Oulun kaupungit.
- Lisäksi valmistelun aikana on kuultu mm. yrityksiä, työryhmää laajemmin kaupungeja ja kuntia sekä Pyöräliittoa.

Nykysäätely

- Mikroliikennettä säädellään jo tällä hetkellä kattavasti muun muassa tieliikennelaisissa ja rikoslaissa.
- Sähköpotkulautailijaa koskevat samat liikennesäännöt kuin polkupyöräilijää. Kuljettajan tulee noudattaa liikennesääntöjä ja -merkkejä.
- Nykyinen säätely on kuitenkin todettu puutteelliseksi muun muassa päihtyneenä ajamisen osalta.
- Lisäksi ongelmia on aiheutunut siitä, että kunnilla ei ole nykyisin mahdollisuuksia ohjata kunnan alueella tapahtuvaa mikroliikkumista riittävän tehokkaasti.

Keskeiset ehdotukset

Ratkaisukokonaisuus

- Kuntien työkalu: mikroliikennelupa (Suuret liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Promilleraja (Suuret liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Liikennevirhemaksujen korottaminen (Pienet liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Ajoneuvojen rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevaa liikennevirhemaksu (Pienet liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Uusi liikennemerkki ja tiemerkinä (Pienet liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Liikennesääntöjen yhtenäistäminen (Pienet liikenneturvallisuusvaikutukset)
- Liikennevirhemaksun tiedoksiannon helpottaminen (Pienet liikenneturvallisuusvaikutukset)

Kokonaisuudella arvioidaan olevan merkittävät vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Edellyttää rinnalleen kuitenkin tehokasta viestintää ja uskottavaa valvontaa.

Mikroliikennelupa

- Uusi järjestelmä.
- Yhteiskäyttöisten kevyiden sähköajoneuvojen tai polkupyörien vuokralle tarjoaminen kunnan hallinnoimalla alueella edellyttäisi voimassa olevaa mikroliikennelupaa.
- Laissa säädettäisiin luvan hakemisesta, myöntämisestä ja peruuttamisesta.
- Kunta voisi liittää mikroliikennelupaan sellaisia ajoneuvojen käyttöön ja lukumääriin liittyviä lupaehtoja, jotka ovat liikenneturvallisuuden, esteettömyyden tai tien kunnossapidon kannalta tarpeellisia.
- Ehdotus antaisi kunnille työkalut mikroliikennepalveluiden ohjaamiseen mikroliikenneluvan lupaehtojen avulla.
- Palveluntarjoaja asettaisi lupaehtojen mukaiset rajoitukset voimaan esimerkiksi sovellukseen asetettavilla teknisillä rajoituksilla.
- Lupaehtojen vastaisesti pysäköity ajoneuvo voitaisiin siirtää välittömästi.

Liikennejuopumus

- 0,5 promillen raja moottorilla varustetun polkupyörän ja kevyen sähköajoneuvon kuljettamiselle. Lisäksi huumausaineiden käyttöä koskeva raja. Säännöksen noudattamisen rikkomisesta voitaisiin määrätä 200 euron liikennevirhemaksu.
- Liikennejuopumusta koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi säädettäisiin puhallutus- ja henkilönkatsastusoikeudesta.
 - Liikenteenvalvoja voisi määrätä polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajan kokeeseen, joka tehdään tämän mahdollisesti nauttiman alkoholin tai muun huumausaineen toteamiseksi (seulonta-alkometrikoe tai huumausainepikatesti).
 - Jos on todennäköisiä syitä epäillä, että moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettaja on rikkonut ehdotetun tieliikennelain 17 a §:n säännöksiä, häneen saadaan kohdistaa henkilönkatsastus (tarkkuusalkometrikoe tai verinäyte) luotettavan koetuloksen saamiseksi tai kokeesta kieltäytymisen vuoksi.
- Liikenteenvalvojen lisättäisiin oikeus kieltää ja tarvittaessa estää polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajaa kuljettamasta ajoneuvoa, jos nautitun alkoholin toteamiseksi tehtävässä kokeessa hänen havaitaan nauttineen alkoholia ja päihtymys selvästi vaikuttaa kuljettajan ajokykyyn.

Muut ehdotukset

- Uusi liikennemerkki ja tiemerkinä kevyiden sähköajoneuvojen liikenteenohjaukseen.
- Liikennesääntöjen yhtenäistäminen ajoneuvolain soveltamisalan muutoksella: kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin kaikki sellaiset sähköajoneuvot, joiden rakenteellinen nopeus on 7–25 kilometriä tunnissa, ja jotka eivät ole liikkumisesteisten henkilöiden käyttöön tarkoitettuja.
- Moottorittoman ajoneuvon ja eläimen kuljettajalle määrättävän liikennevirhemaksun korottaminen 40 eurosta 60 euroon.
- Liikennevirhemaksun tiedoksiannon mahdollistaminen tavallisena tiedoksiannotona.
- Ajoneuvon rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevan liikennevirhemaksun määräminen myös polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajalle, omistajalle tai pysyvälle haltijalle.

Lausuntopyyntö

- Lausuntoja voi antaa **1.11.2024** saakka Lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi).
- Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin lausuntopyynnön jakelussa mainitut.
- Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26458/2023.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONS MINISTERIET

Kiitos!